

Retouradres: Postbus 5514, 2000 GM Haarlem

Gemeenteraden en colleges

datum 22 april 2025
kenmerk MK/sv/BS D2025-017844

onderwerp Verzoek om zienswijze

Geachte college en raad,

Hierbij biedt het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) de ontwerp-programmabegroting 2026-2029 aan, en ter informatie het ontwerpjaarverslag 2024. We hopen u hiermee goed te informeren over het reilen en zeilen van de vier verschillende regionale 'entiteiten' die u bij de VRK heeft ondergebracht: 1. Crisisbeheersing Kennemerland & Regionale Brandweer, 2. GGD Kennemerland (incl. Ambulancezorg), 3. Veilig Thuis Kennemerland en 4. Zorg & Veiligheidshuis Kennemerland. Vanuit die eerste twee zijn er ook meldkamertaken. En verder drukken op de VRK-begroting nog enkele bevolkingszorgtaken van de gemeenten.

Met de toegezonden stukken geven we ook inzicht in de financiële context waarin de VRK zich bevindt. Daarnaast vragen we u over drie voorgenomen voorstellen aan het Algemeen Bestuur van de VRK een zienswijze.

Waarover wordt uw zienswijze gevraagd:

1. over de programmabegroting 2026-2029
2. over twee wijzigingen van de programmabegroting 2025
 - ter dekking van een negatief resultaat op de jaarrekening 2024
 - om een dreigend tekort te voorkomen vanwege gestegen inflatie.

Ad 1 Toelichting op Programmabegroting 2026 -2029

Algemene toelichting

De aan u voorgelegde begroting is voor het jaar 2026 sluitend. Meerjarig sluit de begroting alleen als er voor 2028 en 2029 nog tot € 351.000 aan (bezuinigings)maatregelen worden gevonden (zie programma Financiële middelen). In de begroting voor 2026 en 2027 zijn uiteraard wel al de besparingsopdrachten verwerkt waar eerder door het bestuur toe is besloten.

Het bestuur van de VRK is zich bewust van de grote financiële zorgen die bij gemeenten leven. Daarbij staat een gemeenschappelijke regeling op afstand van de gemeente, waardoor taken die daar worden uitgevoerd minder bekend en zichtbaar kunnen zijn bij uw Raad dan de taken die uw gemeente zelf uitvoert.

De taken die de VRK uitvoert zijn voor het overgrote deel wettelijke taken, waarbij de wetgever heeft bepaald wat er moet gebeuren. Het bestuur van de VRK is niet in de positie om te besluiten dat zij wettelijke taken niet meer uitvoert of niet meer zal voldoen aan wettelijke normen. Dit is een klem die gemeenten ook binnen de eigen begroting op meerdere plekken tegenkomen.

Financiële zorgen bij gemeenten zijn van alle tijden, in wisselende omvang. Sinds het ontstaan van de VRK in 2008 zijn er in de regio altijd één of meer gemeenten geweest die bij de VRK hebben aangedrongen tot bezuinigingen. Tot nu toe is daar in meerdere jaren gehoor aan gegeven. Ook is het gelukt in ieder geval onontkoombare ontwikkelingen binnen de eigen begroting op te vangen zonder beroep te doen op de gemeenten. Hierdoor is nu helaas wel een lastige situatie ontstaan. Gemeenten staan extra onder druk door de lastige financiële situatie die op hen afkomt. Tegelijkertijd zijn de mogelijkheden om daarin mee te bewegen voor de VRK door bezuinigingen in eerdere jaren weggenomen. In bijgaand memo wordt u nog eens meegenomen in de financiële context van de VRK, mede in relatie tot de regiogemeenten.

Wel is het ook dit jaar met veel inspanning gelukt een groot aantal autonome en onontkoombare ontwikkelingen op het terrein van gezondheid en veiligheid op te vangen binnen het afgesproken kader van de eigen begroting. Voor enkele onontkoombare ontwikkelingen zien wij geen andere mogelijkheid dan om een verhoging van de inwonerbijdrage te vragen. Verderop in de aanbiedingsbrief worden deze ontwikkelingen nader toegelicht, het bijgevoegd memo geeft aanvullende achtergronden.

Dreigende Rijksbezuinigingen

Naast hetgeen u nu in de programmabegroting terugvindt, is de kans dat de VRK ook geraakt zal worden door bezuinigingen bij het Rijk aanzienlijk. Het Rijk betaalt voor een deel van de taken betreffende de brandweer/crisisbeheersing en GGD. Wat dat betekent voor het takenpakket van de VRK is nog niet verwerkt in deze programmabegroting. Bij de Voorjaarsnota van het Rijk zal meer duidelijkheid ontstaan over de wijze waarop de bezuinigingen effect hebben op de VRK. Ministers hebben aangegeven geschrokken te zijn van de negatieve effecten die de aangekondigde bezuinigingen zullen hebben, en willen zich hard maken voor beperking van de schade. Duidelijk is wel dat mochten de bezuinigingen doorgaan dit tot pijnlijke inhoudelijke keuzes binnen de VRK zal leiden.

Doorgaan van de Rijksbezuinigingen zal betekenen dat er niet meer adequaat gereageerd kan worden op bijvoorbeeld een grote mazelenuitbraak. Laat staan op een nieuwe grote epidemie. De door het Rijk gesubsidieerde activiteiten rond de Gezonde School en Rookvrij Leven moeten dan stoppen. Een bezuiniging van 10% op de Bijdrage Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) zal er onvermijdelijk toe leiden dat de kennis en de slagkracht van de brandweer en de crisisteams afnemen, wat juist ook in de risicovolle gebieden rond het Noordzeekanaal/Tata Steel en in en om Schiphol voelbaar zal zijn. Dit raakt rechtstreeks aan de wettelijke taak van de veiligheidsregio. Personele gevolgen zullen niet te vermijden zijn, daarmee zal de regio ook komen te staan voor frictiekosten, waar het Rijk niet in voorziet. Ook wordt de basis voor de financiering van de overhead van de VRK kleiner. Zodra de Voorjaarsnota van het Rijk bekend is, zal het bestuur van de VRK besluiten moeten nemen over de hieruit volgende bezuinigingen per 2026 en communiceren met gemeenten, partners en inwoners over de risico's die daardoor ontstaan.

Nominale ontwikkelingen / loon- en prijsindexering

Voor prijsindexering volgt de VRK 'Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (IMOC)'. Deze programmabegroting is opgesteld op basis van de laatst bekende cijfers, de CPB-cijfers van februari 2025. De bijstelling op prijsindexering voor de jaren 2022 t/m 2025 bedraagt 7,0 % ten opzichte van de programmabegroting 2025 (die was gebaseerd op de CPB-cijfers van februari 2024).

IMOC	2022	2023	2024	2025	cumulatief
CPB Februari 2024	7,70	4,10	2,90	2,20	
CPB Februari 2025	7,50	5,80	7,70	2,90	
Aanpassing	-0,20	1,70	4,80	0,70	7,00

De prijsindexering voor het jaar 2026 is geraamd op 2,1%. Hiermee komt de totale prijsindexering voor 2026 en verder op 7,0% + 2,1% = 9,1%.

Loonindexering

Voor de loonindexering is uitgegaan van de huidige cao en de daarin te verwachten ontwikkelingen. De huidige cao Veiligheidsregio's loopt af op 1 augustus 2025. De onderhandelingen over een nieuwe cao moeten nog van start gaan, de loonindexering is dus nog niet definitief. De nu verwerkte loonindexering ligt in lijn met het laatste loonbod van de gemeenten in hun onderhandelingen met de bonden. De veronderstelling is dat de stijging voor de veiligheidsregio's hierbij aan zal gaan sluiten. Daarom is voor de loonindexering niet uitgegaan van het hogere cijfer in de meest recente IMOC. Het risico bestaat wel dat de uiteindelijk af te sluiten CAO toch hoger uitvalt dan waar nu rekening mee wordt gehouden. Als dit risico zich feitelijk voordoet, leidt dit tot de noodzaak van bijstelling van de begroting in 2026.

Gewogen indexcijfer:

Het gewogen indexcijfer (lonen en prijzen) voor 2026 bedraagt op grond van bovenstaande berekeningen 5,13%. Dit percentage is als volgt opgebouwd:

Overzicht nominale ontwikkeling correctie 2025 en programmabegroting 2026					
	weging	correctie indexcijfer 2025	indexcijfer 2025 komt bij PB 2026		
Prijsindexering	30%	7,00%	2,10%	9,10%	2,73%
Raming loonindexering 2025	70%	-0,57%	-0,40%		0,00%
Raming loonindexering 2026	70%			3,43%	2,40%
			1,70%		5,13%

Autonome ontwikkelingen

Aangezien het aantal inwoners een relatie heeft met de dienstverlening van de VRK voor Publieke gezondheid, Jeugdgezondheidszorg en het Zorg-&Veiligheidshuis, stijgt het kostenniveau van deze programma's mee. Het aantal inwoners in de regio is op de peildatum 1 januari 2024 met 3.229 toegenomen.

De andere autonome ontwikkelingen in deze begroting zijn:

- Versterking crisisbeheersing 2e tranche
- CBRN-steunpunt grootschalige ontsmetting
- Financieringsresultaat.

Tegenover de eerste twee punten staan inkomsten van het Rijk. Het financieringsresultaat is het resultaat van het herrekenen van de rentebaten en lasten.

Overige ontwikkelingen

Hoewel de financiële mogelijkheden van de VRK over de jaren steeds minder groot zijn geworden, is het toch gelukt meerdere niet te beïnvloeden ontwikkelingen te dekken vanuit de eigen middelen. Ook is er een externe subsidie en andere financiële stroom waar gebruik van kan worden gemaakt. Voor enkele onontkoombare ontwikkelingen in taken is het echter noodzakelijk een verhoging van de inwonerbijdrage te vragen.

De opgenomen onderwerpen zijn ingegeven door wetswijzigingen en landelijke afspraken waarin de regio's moeten volgen, of niet beïnvloedbare groei van casussen en andere vormen van externe druk door maatschappelijke problematiek.

De betreffende ontwikkelingen zijn

- Programma Grip op Onbegrip (€ 80.000 uitgaven en inkomsten)
- Uitvoering maternale kinkhoestvaccinaties in Haarlemmermeer (€ 35.000 uitgaven en inkomsten)
- Invoering Cyberbeveiligingswet 2025 (€ 250.000)
- Risicobeheersing opleidingen/traineeship (€ 50.000)
- Certificering duikploegleiders (fluctuerend)
- Opleidingen calamiteitencoördinatoren meldkamer (€ 30.000)
- Beheer websites (€ 70.000)
- Werkgeversbijdrage vakbonden (€ 20.000)

Ontwikkelingen in relatie tot de inwonerbijdrage

Voor de overige onontkoombare ontwikkelingen die op de VRK afkomen is het niet gelukt binnen de financiële middelen van de VRK ruimte te vinden. Dit leidt tot een voorstel tot verhoging van de inwonerbijdrage. Het betreft de volgende onderwerpen:

- tuberculosebestrijding, vanwege de structureel hogere instroom van nieuwkomers en de krapte in de arbeidsmarkt die noopt tot uitbesteding van taken (€ 57.000)
- landelijk systeem elektronisch patiëntendossier voor het Centrum Seksuele Gezondheid, vanwege gewijzigde wettelijke eisen, zodat de werkzaamheden adequaat kunnen worden uitgevoerd (€ 15.000);
- Vroegsignaleringsoverleg personen met verward gedrag (VSO), vanwege de grote toename van meldingen door de politie, om escalatie te voorkomen van zeer zorgelijke of overlastgevendende situaties (€ 39.000);
- doorontwikkeling Publieke Gezondheid, om te kunnen blijven doen waar de regio-gemeenten de VRK mede opdracht voor hebben gegeven: het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van de bewoners in Kennemerland (€ 173.000).

Betreffende ontwikkelingen meer uitgebreid toegelegd op pagina 73 t/m 76 van de begroting, en in het bijgevoegde memo.

Het effect per gemeente is:

bedragen * € 1.000

Gemeente	2026	2027	2028	2029
Beverwijk	6.062	6.061	6.066	6.066
Bloemendaal	3.038	3.037	3.040	3.040
Haarlem	27.195	27.191	27.210	27.210
Haarlemmermeer	25.166	25.162	25.180	25.180
Heemskerk	5.160	5.159	5.164	5.164
Heemstede	3.481	3.481	3.484	3.484
Uitgeest	1.582	1.582	1.583	1.583
Velsen	10.597	10.595	10.603	10.603
Zandvoort	3.011	3.010	3.012	3.012
	85.294	85.280	85.343	85.343

Ad 2 Toelichting op wijzigingen programmabegroting 2025

a. Effect inflatiecijfers op programmabegroting 2025

Bij het opstellen van de programmabegroting 2026 is geconstateerd dat de indexcijfers van het CPB uit februari 2025, hoger zijn dan de indexcijfers die vorig jaar voor 2025 zijn begroot, met als conclusie dat er sprake is van 1,7% te lage indexering.

Zonder aanpassing van de begroting zal de VRK in 2025 niet beschikken over het benodigde budget voor de uitvoering van de afgesproken taken. Financiële ruimte om deze tegenvaller op te vangen is niet aanwezig. Dit zal zeer waarschijnlijk tot gevolg hebben dat de VRK het boekjaar 2025 met een financieel tekort af zal sluiten. De tegenvaller correspondeert met een bedrag van € 1,48 miljoen. Voorstel is het bedrag al in 2025 in de begroting via een begrotingswijziging te verwerken, en niet te wachten tot de jaarrekening 2025 die in 2026 beschikbaar komt voor de gemeenten. Dit betekent een incidenteel verhoging van de inwonerbijdrage over 2025 met 1,7%, oftewel afgerond € 1,48 miljoen.

De zienswijze van de gemeenteraad over dit voorstel wordt hierbij gevraagd.

b. Resultaat Jaarrekening 2024

De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven over het jaarverslag 2024.

Het jaar 2024 wordt afgesloten met een negatief exploitatieresultaat van € 542.841. De primitieve begroting sloot met een positief saldo op € 723.174. Dit is voor het eerst sinds 2015 dat de VRK een negatief resultaat heeft. De twee vorige jaren was het overschot wel al minimaal, en werd ook gewaarschuwd voor het gebrek aan marge in de financiën. Dit jaar is het niet langer gelukt tegenvallers in de eigen begroting op te vangen.

De incidentele lasten liggen in boekjaar 2024 € 164.000 hoger dan de incidentele baten. Dit zou betekenen dat het nadelige resultaat over 2024 voor het resterende deel ad € 379.000, zonder verdere bijsturing, structureel is. Dit zit grotendeels in overschrijdingen op de budgetten voor tuberculosebestrijding, de brandweer en de jeugdgezondheidszorg. Voor een oplossing van de overschrijding bij tuberculosebestrijding wordt bij de programmabegroting 2026 een voorstel gedaan. De overschrijdingen bij de brandweer en jeugdgezondheidszorg zullen ook leiden tot maatregelen, die op dit moment onderzocht worden.

Dekking van het rekeningtekort zal moeten plaatsvinden uit de algemene reserve, want er zijn geen bestemmingsreserves die nog ruimte bieden. De huidige stand van die reserve is € 3.212.431. Na verrekening van het resultaat 2024 zou dit € 2.670.000 worden. Het Algemeen Bestuur heeft in de Financiële Verordening bepaald dat de omvang van de algemene reserve in relatie dient te staan tot de risico's die de VRK loopt. Wel worden de risico's maar voor 70% gedekt (weerstandratio van 0,7), dit is lager dan de provincie als toezichthouder adviseert. De omvang van het risico is bij de programmabegroting berekend op € 4.558.000. De VRK-begroting kent ook een post onvoorzien van € 50.000, daarom zou de algemene reserve € 3.140.000 moeten bedragen. Als het negatief resultaat over 2024 ten laste van de algemene reserve wordt gebracht, daalt deze naar € 2.669.590, dus dan is de dekking nog lager dan 70%. De VRK heeft ondanks de positieve resultaten over vorige jaren geen gelegenheid gehad zelf extra reserve op te bouwen, doordat overschotten op de jaarrekening ieder jaar grotendeels zijn teruggegeven aan de gemeenten.

Het voorstel aan het Algemeen Bestuur is de algemene reserve nu aan te vullen met een incidentele aanvulling ad € 471.000 vanuit de gemeenten, zodat de algemene reserve weer 70% van alle risico's dekt. Hierover wordt de zienswijze van uw Raad gevraagd.

De financiële effecten zijn verwerkt in onderstaand overzicht:

Gekwantificeerde risico's (cf PGB 2025)	4.558.000
Ratio 0,7	3.190.600
Corrigeren voor onvoorzien	-50.000
Benodigde reservepositie	3.140.600
Stand reserves per 31-12-2024	3.212.431
Resultaat 2024	542.841
Virtuele stand algemene reserve na resultaatverwerking	2.669.590
Benodigde aanvulling algemene reserve	471.010

De effecten op de inwonerbijdrage 2025 als gevolg van de aanpassing van de programmabegroting aan de indexcijfers en de aanvulling van de reserve zien er als volgt uit:

	Inwonerbijdrage PB2025	Indexering o.b.v. IMOC feb. 2025	Aanvulling algemene reserve	Inwonerbijdrage totaal
Beverwijk	5.699.765	112.824	35.762	5.848.351
Bloemendaal	2.850.506	63.055	19.844	2.933.405
Haarlem	25.655.406	437.924	139.855	26.233.185
Haarlemmermeer	23.766.234	430.274	136.094	24.332.602
Heemskerk	4.832.456	104.756	32.914	4.970.126
Heemstede	3.265.799	73.310	23.020	3.362.129
Uitgeest	1.488.139	31.703	11.179	1.531.022
Velsen	9.996.626	182.446	57.766	10.236.838
Zandvoort	2.871.176	46.427	14.574	2.932.177
	80.426.106	1.482.719	471.010	82.379.835

Aanvullende informatie over jaarresultaten

Naast de informatie in bijgaand jaarverslag staat op de website van de VRK ook een publieksjaarverslag. De versie van de afgelopen jaren was technisch verouderd en voldeed niet meer aan de huidige toegankelijkheidseisen. Dus tijd voor een ander ontwerp met de kerncijfers in één oogopslag: [VRK Jaarverslag | 2024](#)

Het Algemeen Bestuur vergadert op 9 juli 2025 over de genoemde voorstellen, en wil daar uw zienswijze bij kunnen betrekken, én de reactie van het Dagelijks Bestuur op die zienswijze. Om dit goed mogelijk te maken, verzoek ik u om uiterlijk 23 juni het Dagelijks Bestuur VRK te informeren over uw zienswijze.

Wij kennen de financiële situatie waarin de gemeenten zich bevinden en spelen daarop in door zuinig met onze financiële middelen om te springen en onze taken én de uitvoering daarvan kritisch te blijven beschouwen. Wij hopen u voldoende te hebben toegelicht welke dilemma's er ook voor het bestuur van de VRK liggen, gezien het takenpakket van de VRK en het stringente financiële kader waarin de organisatie moet opereren.

Daar waar behoefte bestaat aan ondersteuning bij het beantwoorden van vragen die in uw eigen gemeente niet beantwoord kunnen worden, staat de directie van de VRK uw gemeente uiteraard van harte bij.

Hoogachtend,
Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland.

Mevrouw M.H.F. Schuurmans-Wijdeven,
voorzitter